

Türk Tabipleri Birliği

— Turkish Medical Association —

PANDEMİ BÜLTENİ #5

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ

COVID-19 AŞI DAYANIŞMASI ÇAĞRISI

TTB Pandemi Çalışma Grubu'nun yaptığı çalışmalar ve Halk Sağlığı Kolu'nun katkıları ile bu haftaki Pandemi Bülteni'ni aşı çağrısına ayırıyoruz.

Türkiye COVID-19 pandemisinin en kritik anlarından birini yaşıyor. Çok uzun bir bekleyişten ve toplum olarak çok fazla kayıp yaşatıldıktan sonra aşı tedarikinin sağlanması ile neredeyse bir buçuk yıldır süren bu derin krizden çıkma şansımız doğdu. Geçtiğimiz yıl yapılan hataya düşülmeden bu yaz döneminin en etkili şekilde kullanılması için **aşı dayanışması çağrısı yapıyoruz.**

Sağlık Bakanlığı'na çağrımız:

Yaz dönemi boyunca tüm yetişkin nüfusun COVID-19 aşılması eşitlikçi ve ayrımsız bir yaklaşımla ve etkin bir biçimde tamamlanmalıdır. Bunun için günlük kararlar vermek ve peyderpey açıklamalar yapmak yerine, Sağlık Bakanlığı'nın aşılama sistemini bütüncül bir şekilde ele alan akılcı planlamalar yapması ve acilen somut bir COVID-19 aşılama stratejisini toplumla paylaşmasını istiyoruz. Tüm pandemi çalışmalarında olduğu gibi aşılama stratejisi oluşturmada da meslek odalarını, sendikaları, dernekleri ve örgütlü toplum kesimlerini yok sayan anlayıştan vazgeçmesi gerektiğini söylüyoruz. Aşı stratejisi pandeminin başından beri eksikliğini yaşadığımız şeffaf ve demokratik tarzda yaşama geçirilmelidir.

- Türkiye'nin tarihten gelen bir aşılama kampanyası kültürü ve tecrübesi bulunmaktadır. Bunu kullanarak herkesin aşı olması için acilen bir "COVID-19 Aşılama Kampanyası" başlatılmalıdır.
- Aşılama öncelikli grup uygulaması bırakılmalı, aşılama Türkiye'de yerleşik tüm 18 yaş üstü nüfusa açık olmalıdır. Güvencesiz çalıştırılmada yaygınlık ve tüm güvencesizlerin kırılgan gruplar içinde yer alması da dikkate alındığında SGK kapsamında olanlar ve olmayanlar arasında fark olmamalıdır.

Türk Tabipleri Birliği

— Turkish Medical Association —

- Kapalı ve kalabalık ortamlarda çalışan işçiler
 - Üniversite öğrencileri
 - Mülteciler
 - Mevsimlik işçiler
 - Hastaneye erişimi sınırlı kırsal bölge sakinleri
 - Cezaevinde yaşayanlar, LGBTİ+'lar, evsizler ve tüm kırılgan grupların aşılması için ise özel çaba sarf edilmelidir.
- Tüm yetişkin nüfus en az bir doz aşı aldıktan sonra, 65 yaş üstü nüfusun ve sağlık çalışanlarının üçüncü dozları eldeki bilimsel veriler ışığında planlanarak yapılmalıdır.
 - Özellikle Delta varyantı ile birlikte aşılama başarılı olan İngiltere'de vaka sayılarında son dönemdeki artış da dikkate alınarak varyantların analizi için viral genom sekanslama çalışmaları başlatılmalı, dozların zamanlaması konusundaki kararlarda bu bilgiler kullanılmalıdır.
 - Aşılama ile ilgili veriler ivedilikle, bilimsel standartlara uygun bir şekilde paylaşılmalıdır. Yaş, meslek, yerleşim bölgesi gibi parametrelere göre aşılama oranları açıklanarak, aşı tereddüdü gerçeğinin ortaya konması ve üstüne gidilmesi gereklidir.
 - Kamusal sorumluluk olan aşılama hizmeti için halktan "aydınlatılmış onam" adı altında "taahhütname" alınma uygulaması derhal bırakılmalıdır. Süreçte sadece aşılarla ilgili olarak bilgilendirme içeren formlar oluşturulmalıdır. Aşılamanın tüm sağlık sonuçları kamusal sağlık hizmetinin bir gereği olarak devletin sorumluluğunda kalmalıdır.
 - Bir buçuk yıldır pandemide bütüncül bir strateji uygulanmamış, kamu yönetimi halkın sağlığı ve esenliğini öncelememiştir. Sadece aşılama değil, pandemi ile ilgili hiçbir alanda veri ve bilgiler uluslararası bilimsel standartlarda ve şeffaflıkla paylaşılmamıştır. Bütün bunlar halkta alınan kararlara güvensizlik doğmasına sebep olmuştur. Bunun aşılama tereddüdüne yansması kaçınılmazdır. Aşı tereddüdünün önüne geçilmesi ve halkın aşılama teşvik edilmesi için Sağlık Bakanlığı tarafından acilen bir iletişim kampanyası başlatılmalı, tüm süreç şeffaf bir şekilde yürütülmelidir.

Türk Tabipleri Birliği

— Turkish Medical Association —

Aşılama kapasitesi artırılmalıdır ancak günlük kararlar ile programsızlık içinde aşı gruplarının açıklanması kaotik durumlara neden olmaktadır. Toplum sağlığı merkezlerinin, hastanelerin özellikle aile sağlığı merkezlerinin şartlarının iyileştirilmesi gereklidir. Kaotik durum nedeniyle kurumlarda yaşanan kalabalıkların, mesafesiz kuyrukların, kapalı alanlarda beklemenin yaratacağı risk ve toplumda oluşturduğu tedirginlik mekânsal düzenlemeler ile giderilmelidir. Aşı merkezlerinin sayısı artırılmalı, sağlık çalışanı açığı acilen kapatılmalı, aşılama kapasitesini de artıracak aşı istasyonları özellikle aşıya ulaşımı zor olan kırsal alanlar, işçi bölgeleri, mevsimlik işçilerin yerleşimleri gibi alanlarda kurulmalıdır. İlçe sağlık müdürlüğü, toplum sağlığı merkezleri aşılama sürecinde etkin bir şekilde kullanılmalıdır.

Salgının yönetilememesi ve gecikmiş aşı tedariki nedeniyle diğer sağlık hizmetlerine erişimin durma noktasına geldiğini, önlenemez ölümlerin halen devam ettiğini biliyoruz. Bu nedenle aşılama sürecinde özellikle birinci basamak sağlık hizmetlerinin aksatılmaması için planlamalar yapılmalı, pandemilerin devam edeceği gerçeği de göz önüne alındığında piyasalaşan, parçalı sağlık politikalarından vazgeçilmelidir. Çöken sağlıkta dönüşüm programının yarattığı sonuçlar için topluma hesap verilmelidir.

Bu süreçte bir yandan toplum sağlığı gözetilirken diğer yanda sağlık çalışanlarının haklarının korunması ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi gerekir. Bu kapsamda, sağlık çalışanlarının yaz dönemi izinleri mutlaka korunmalıdır. Etkin bir planlama ile bu mümkündür. Yine sağlık emekçilerinin özverilerini gören haklarına yönelik düzenlemeler yaşama geçirilmelidir.

Sağlık çalışanlarına çağırımız;

Bir yanda pandemi, bir yanda sürecin yönetilmemesinin getirdiği tüm yükün sağlık çalışanlarının omuzlarına bırakıldığının farkındayız. Önümüzdeki üç aylık sürecin etkin bir biçimde kullanımı ile bir buçuk yıldır süren bu krizin aşılması şansı var. Bu süreçte biz sağlık çalışanlarına bir kez daha önemli bir sorumluluk düşüyor.

Aşılamanın yaz döneminde tamamlanması tüm sağlık çalışanları için kritik önem taşıyor. Burada başarı sağlanmazsa, sonbahar-kış döneminde yaşanacak sağlık hizmet yoğunluğundan en ağır etkilenecekler yine sağlık çalışanları olacaktır.

Türk Tabipleri Birliği

— Turkish Medical Association —

Bu noktada:

- Tüm sağlık çalışanlarını ve yöneticilerini buldukları yerel bağlamda aşılama konusunda inisiyatif almaya, yapıcı çözümler üretmeye davet ediyoruz.
- Sağlık camiasında öncü rollerdeki kişileri aşılama konusunda sağlık çalışanlarına ve topluma örnek olmaya çağırıyoruz.

Topluma ağırımız:

Uzun zamandır salgının yönetilmemesi nedeniyle sağlığını, sosyal ve ekonomik koşullarınızın zorluklarını biliyoruz. Haklarımız için hep birlikte mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bu yaz döneminde aşı tedariki ile öncelikle salgını aşmak için etkili bir mücadeleye dayanışma içinde katkıda bulunabiliriz. Salgın ile başa çıkmanın iki önemli aracı var. Bulaş zincirini kırmak için önlemlere uymak ve aşılanmak. Aşılanma yalnızca sizi değil, sevdiklerinizi ve tüm toplumu koruyacak bir dayanışma eylemidir. Unutmayalım!

Biz Türk Tabipleri Birliği olarak bu süreçte üzerimize düşenleri yerine getirmeye hazırız. Bu kapsamda bir yandan toplumun farklı bileşenlerini harekete geçirmek, diğer yandan sağlık çalışanlarını ve halkı en doğru şekilde bilgilendirmek için çalışmalar yapmaya başlamış bulunuyoruz. Aynı zamanda bölgelere özgü yaşanan sorunların aşılması için de görev almaya hazırız.

Bunun yanı sıra, toplumun tüm bileşenlerini aşı çalışmalarını desteklemek için bir araya gelmeye çağırıyoruz.

Hükümete halkı aşılama sorumluluğunu hatırlatıyor, aşılama kampanyası için tüm süreci bütüncül bir şekilde ele alan yukarıda sunduğumuz önerileri gözetken somut bir COVID-19 aşılama stratejisini acilen sunmasını talep ediyoruz.

Türk Tabipleri Birliği Pandemi alışma Grubu